

43640

2000
575
Helm
Gustaf
Gustafson

A. B. C. F. M.

LIBRARY

OF THE

MISSION TO WESTERN TURKEY

Case III

Shelf VIII

Nº. 544

ԲԱՆԱԼԻ
ՍՈՒՐԻ ԳԻՐԻՐԸ ԲԱՆԱԼՈՒ ,

ՆԱՄ

ԳԻՐԻՐԻՆ ԴԵՍԵՐ ՆՈՐ ԿԵՐԻՎԸ ՍԿՍՈՂՆԵՐՈՒՆ
ՀԵՄԵՐ :

ՆՈՐ ԵՕՐԲ

Ի Տ ԳԱՐԱՆԻ

ԱՄԵՐԻԳԱՅԻ ՑԵՏՐԱԿԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

1871

43640

Եւ յ հովիւի պէս իր հօտը պիտի հովուէ •
 Պառնուկները իր բազուկովը պիտի ժողովէ ,
 Ու զանոնք իր գրկացը մէջ պիտի կրէ ,
 Եւ ծիծ տուողները կամաց պիտի քշէ :

Ես • Խ • 11 •

ա բ գ դ ե զ
 է ը թ ժ ի լ
 խ ծ կ հ ձ ղ
 ճ Մ յ ն շ ո
 չ պ ջ ու ս վ
 ար ց լ փ ք
 և օ ֆ

ա բ գ . դ ե զ . է ը թ . ժ ի լ .
 խ ծ կ . հ ճ զ . ճ մ յ . ն շ ո .
 չ պ ջ . ո ս վ . տ ր ց . ւ փ ք .
 և օ ֆ .

ա խ չ բ ծ պ գ կ ջ դ հ ո
 ե ճ ս զ զ վ է ճ տ ը մ ր
 թ չ ժ ն ւ ի շ փ լ ո ք
 և օ ֆ

Դիւր սորվելու վարժութիւններ :

է	բ	դ	ա
էբ	բէ	դա	ադ
բէ	էբ	ադ	դա
մ	ի	ո	թ
մի	իմ	ոթ	թո
իմ	մի	թո	ոթ
ս	ե	լ	օ
սե	ես	լօ	օլ
ես	սե	օլ	լօ

կ	ը	շ	ն
կը	ըկ	շն	նշ
ըկ	կը	նշ	շն
տ	ա	ր	ի
տա	ատ	րի	իր
ատ	տա	իր	րի
դ	ե	խ	ա
դե	եդ	խա	ախ
եդ	դե	ախ	խա
ճ	ա	պ	ի
ճա	աճ	պի	իպ
աճ	ճա	իպ	պի
հ	ո	ղ	ա
հո	ոհ	ղա	աղ
ոհ	հո	աղ	ղա

փ	ե	ջ	է
փե	եփ	ջէ	էջ
եփ	փե	էջ	ջէ
ո	չ	ի	ճ
ոչ	չո	իճ	ճի
չո	ոչ	ճի	իճ
ծ	օ	ւ	ո
ծօ	օծ	ւո	ու
օծ	ծօ	ու	ւո
զ	ե	ի	Ժ
զե	եզ	իԺ	Ժի
եզ	զե	Ժի	իԺ
վ	ո	ֆ	օ
վո	ով	ֆօ	օֆ
ով	վո	օֆ	ֆօ

ա	ռ	ք	ի
առ	ռա	քի	իք
ռա	առ	իք	քի

Ներկազեր վանկեր :

Դաս 1 :

ալ	ահ	ան	աս
ախ	աղ	աջ	ատ
ակ	այ	առ	ափ

Դաս 2 :

ախ	ալ	աղ	ահ
ան	ատ	ակ	աջ
այ	առ	աս	ափ

Դաս 3 :

ղա	եմ	եղ	ետ
ղի	եզ	են	եւ
ղև	եկ	եռ	եփ

Դաս 4 :

եռ	են	եկ	ղի
եզ	ղա	եփ	եմ
եւ	ղև	ետ	եղ

Դաս 5 :

ղա	էշ	թը	թէ
ղի	էջ	թո	թի
էգ	էր	թև	ժէ

Դաս 6 :

թո	ժէ	էգ	էր
էջ	էշ	թի	թը
ղի	թէ	ղա	թև

Դաս 7 :

իծ	իք	ծա	ձև
իմ	լի	հա	ձի
իւ	իւէ	ձա	ճէ

Դաս 8 :

լե	իմ	խե	եք
հա	ձի	իժ	ձա
ճէ	ծա	ձև	իր

Դաս 9 :

ճի	նե	շա	ոխ
մի	չե	չա	ոհ
յի	պե	ուա	ուի

Դաս 10 :

ոհ	պե	մի	յի
չե	ճի	ոխ	շա
ուա	չա	նե	ուի

Դաս 11 :

ոճ	կը	ջէ	օղ
ոչ	մը	սէ	օձ
օր	չը	րէ	օր

Դաս 12 :

մը	ոչ	չը	կը
սէ	րէ	օր	ջէ
օղ	օր	օձ	ոճ

Պարզալու վարժութիւններ :

ո՞վ է	եղ մը
ես եմ	է ան
ան չէ	դու է

ա՛ն աս	ել եկ
աղ է	ոչ ատ
և եղ	ան է

աս ալ առ	օձ է ատ
ան չէ՞ աս	չէ՛ . ձի է
դու է ան	էշ չէ՞ աս

Հա' օձ է եղ չէ՞ աս
 եղ մըն է ո'չ . եղ չէ
 աղ չէ՞ աս իժ է ան

Նմեն աշակերտ թող գոց ընէ աս դասերը և ետքը վարժա-
 պետը թող գոց հեղեղ տայ :

Մեխանիկ եռագիր բառեր :

Դաս 1 :

արդ	արտ	այլ	ազդ
անկ	աչք	այբ	ամսկ
արջ	այծ	ախտ	այր

Դաս 2 :

բակ	բահ	բեռ	բէճ
բան	բաց	բեր	բիծ
բառ	բաւ	բեմ	բոց

Դաս 3 :

գաղ	գեղ	գէշ	գիր
գամ	գետ	գէր	գոգ
գառ	գէտ	գիծ	գոլ

Դաս 4 :

գոհ	գահ	գաս	գէղ
գոզ	գատ	գեղ	գէտ
գում	գար	գեռ	գէմ

Դաս 5 :

դիր	երբ	զատ	թագ
դոզ	երգ	զոհ	թաթ
դու	երթ	զով	թակ

Դաս 6 :

թաղ	թել	թիղ	թող
թան	թեմ	թիլ	թոռ
թաց	թեփ	թիւ	թոք

Դաս 7 :

ժամ	ինչ	լակ	լեճ
ժիր	խկ	լար	լեր
ինք	իւղ	լաւ	լեք

Դաս 8 :

լոկ	խաբ	խամ	խիճ
լոզ	խակ	խաչ	խիտ
լու	խաղ	խաւ	խող

Դաս 9 :

խոչ	խոփ	ծախ	ծափ
խոտ	ծագ	ծակ	ծեծ
խոց	ծալ	ծառ	ծեր

Դաս 10 :

ծեփ	ծոմ	կաթ	կահ
ծէս	ծով	կալ	կաղ
ծիծ	ծոց	կախ	կամ

Դաս 11 :

կապ	կեր	կին	կոթ
կար	կէս	կիր	կոծ
կաւ	կէտ	կից	կոկ

Արդալու վարժութիւններ :

ամպ չէ՞ մի	այծ չէ՞ ան
արջ է ան	ամպ գոլ է
արտ է աս	ազգ ի՞նչ է

բեռ է ան	գէր այծ է
բաց աչք է	գէշ բակ է
բահ մը բեր	գէր գառ է

ան գոհ է	լաւ գամ է
գէշ դաս է	գէշ գեղ է
գէշ չէ ան	ի՞նչ գիր է

գեղ չէ՞ մի	ո՞ր գիծ է
ատ բեր գիր	գող չէ՞ ան
ի՞նչ գէղ է	հա՛ գող է

Սարդալու վարժու թիւններ :

ո՞ր տեղ է	զով օղ է
ե՞րբ գամ ես	ո՞ր թագ է
լաւ երգ է	թան է ատ

դեղ մը բե՛ր	հա՛ լիճ մը
ժիր լար է	գետ է ան
աս լու չէ՞	թոռ մը բե՛ր

թան ու եղ	թող ինք գայ
լա՞ւ բան է	ես ալ դա՞մ
չէ՛ . գէշ է	խաղ է աս

խակ է ատ	ծակ չէ՞ ան
խող մը առ՛	չէ . այր է
խոտ ալ բե՛ր	ծառ ալ կայ

Հարունակութիւն դոյ հեգելու դասերուն , որ վարժապետը
դոյ հեգել տալու է աշակերտին :

Պատ 12 :

կոծ	կուպ	հաղ	հատ
կող	կով	համ	հաց
կաճ	կոր	հայ	հաւ

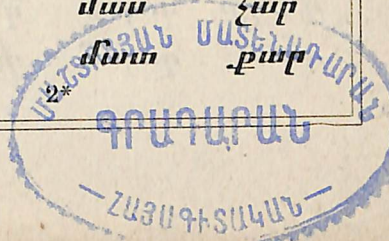
Պատ 13 :

հեղ	հոգ	հով	ծաղ
հետ	հող	հոտ	ծախ
հին	հոն	հոր	ձէթ

Պատ 14 :

ծաշ	ծիգ	մահ	նաւ
ծառ	ծիռ	մաս	չար
ծար	ծիտ	մատ	քար

43640

Միասնակ բառագիր բառեր :

Դաս 1 :

բամբ	բանտ	բարձ	բերք
բախտ	բարդ	բարբ	բիրտ
բայց	բարկ	բերդ	բիւր

Դաս 2 :

բողկ	բուծ	գաղտ	գանձ
բոյն	բուռ	գայլ	գիրկ
բոյս	բուք	գանկ	գիրք

Դաս 3 :

գիւղ	գորգ	գուբ	դաղձ
գիւտ	գործ	գուծ	դաշտ
գոյն	գորտ	գուռ	դարձ

Դաս 4 :

դէմք	զանց	զեղջ	զոյգ
դէպք	զարդ	զերծ	զուտ
դուռ	զարմ	զիստ	զուր

Դաս 5 :

թամբ	թոյլ	թուծ	թուփ
թանկ	թոյն	թուշ	թուք
թերթ	թուզ	թուր	թուղ

Դաս 6 :

ժայռ	լայն	լերբ	խելք
ժանկ	լերկ	լոյս	խեղճ
ժում	լինտ	լուռ	խիղճ

Դաս 7 :

խիստ	խորշ	խուց	ծայր
խոնջ	խուլ	խուփ	ծուխ
խորթ	խուղ	խօսք	ծուծ

Դաս 8 :

կազմ	կարգ	կեղծ	կիրք
կամք	կարթ	կեղտ	կողմ
կայծ	կարճ	կերպ	կոյս

Դաս 9 :

կոյր	կուժ	հալք	հարթ
կոնք	կուլ	հայր	հարկ
կոշտ	կուտ	հաստ	հարս

Դաս 10 :

հեշտ	հիւղ	հում	ձայն
հերկ	հիւս	հուն	ձեռք
հինգ	հիւր	հուր	ձիւրք

Դաս 11 :

ձիւթ	ճեղք	մայր	մենք
ձիւն	ճիշտ	մաշկ	մեղք
ձուկ	ճիւղ	մարդ	մերկ

Պարզալու վարժուի իւններ :

Ժիր կապ է ատ
 չէ . թոյլ է ան
 քիչ մը կաւ բե՛ր

հոն կին մը կար
 կէս հաց կու տաս
 լաւ կով է ատ

հին տուն է աս
 հոն քար մը կար
 հատ մը հոս բե՛ր

շուտ բարձ մը բե՛ր
 բայց հոս չի կայ
 ատ գէշ բոյս է

խեղճ մարդ է ան
 կին մըն ալ կայ
 թո՛ղ շուտ զան տուն

պէտք չէ որ գաս
 ինք թոյլ մարդ է
 ու ծոյլ ալ է

շատ գայլ կայ հոն
 ես շատ կուշտ եմ՝
 ալ հաց պէտք չէ
 հին հիմ մըն է
 ո՞ր գանձ է ատ
 հոն շատ գործ կայ

Ապրդալու վարժութիւններ :

ի՞նչ գիրք է ատ
 խիստ շատ պարզ է
 մէկ թերթ մը բե՛ր
 հոն շատ լոյս կայ
 մութ տեղ մըն է
 հոս ձայն չի կայ
 քիչ մը թութ կե՛ր
 չէ՛ . կուշտ եմ ես
 թուզ ալ թոր տայ

խեղճ կին է ան
 թող շուտ հոս գայ
 չոր հաց մը կա՞յ

կեղծ մարդ է ատ
 մենք գոհ ենք հոս
 բայց գող շատ կայ

քիչ մը ջուր բեր
 պաղ ջուր չի կա՞յ
 տե՛ս ձիւն կայ հոս

հարթ դաշտ մըն է
 շատ ծառ կայ հոն
 բայց յարդ չի կայ

ծուռ պատ է ատ
 և շատ լայն ալ
 հեշտ գործ է ատ

Միալանի նոգադիր բառեր

Դաս 1 :

բուրդ	զունտ	թուղթ
բուրդ	զուսպ	թումբ
զունդ	զուրկ	լեարդ
խումբ	խունկ	խուրձ

Դաս 2 :

ծունկ	սուրբ	շուրջ
կեանք	շունչ	պարտք
կուռք	մուտք	փունջ
քուրմ	նուրբ	տունկ

Աարդալու վարժութիւններ :

սուրբ գիրք շատ կայ հոս
խումբ խումբ թող զան
հինգ թերթ թուղթ բեր

փունջ մը վարդ տուր
ի՞նչ տունկ է ատ
շատ լաւ դեղձ է

զունդ մը զօրք կայ հոն
սե բուրդ թող տայ
հայ՝ միս ու խունկ ա՛ռ

հաստ լաթ մըն է
բայց նուրբ է՞ առ
հին բուրդ մը կայ հող

Գլեադիր տրվելու դաս :

ա Ա	բ Բ	գ Գ	դ Դ
ե Ե	զ Ջ	է Է	ը Ը
թ Թ	ժ Ժ	ի Ի	լ Լ
խ Խ	ծ Ծ	կ Կ	հ Հ
ձ Զ	ղ Դ	ճ Դ	մ Մ

յ ԅ	ն Ն	շ Շ	ո Ո
չ Զ	պ Պ	ջ Ը	ռ Ռ
ւ Ս	վ Վ	տ Տ	ր Ր
ց ԅ	ւ Ի	փ Փ	ք Ք
	օ Օ	ֆ Ֆ	

— — — — —
 (Թիւեր :

1 _ա	2 _բ	3 _գ	4 _դ	5 _ե	6 _զ	7 _է	8 _ը	9 _թ
10 _ր	11 _ա	12 _բ	13 _գ	14 _դ	15 _ե			
16 _զ	17 _է	18 _ը	19 _թ	20 _ր	30 _ա			
40 _բ	50 _գ	60 _դ	70 _է	80 _զ	90 _է			
100 _ա	200 _բ	300 _գ	400 _դ	500 _է				
600 _զ	700 _է	800 _ը	900 _թ	1,000 _ա				
10,000 _բ	100,000 _գ							
1,000,000 _դ								

Վէտեր :

Բուծ	Մակակէտ	,
Ստորակէտ	Պարոյկ	՝
Միջակէտ	Երկար	՝
Վերջակէտ	Պատիւ	՝
Շէշտ	Ենթամնայ	՝

Ստորագրելով թիւը ասոնց նշանակութիւնը և գործածուած թեան կերպը սորվեցնէ տղոց և միշտ կարգացած ատեններն յիշեցնէ :

— — — — —
 Երկաթանկ բառեր :

Ետնք ալ առջի դասերուն պէս գոյ ընելու են աշակերտները :

Դաս 1 :

Ե-գի	Ե-ղապ	Ե-ժան
Ե-բեթ	Ե-զատ	Ե-լեք
Ե-գահ	Ե-զոխ	Ե-խոռ
Ե-ղամ	Ե-թոռ	Ե-ծուխ
Ե-դաւ	Ե-հիւ	Ե-իւր

Դաս 2 :

Ե-կանջ	Ե-ղեղ	Ե-ման
Ե-կիշ	Ե-ղե	Ե-ղօթք
Ե-կօս	Ե-ղուն	Եղ-ուոր
Ե-հա	Եղ-բիւր	Եղ-ջեկ
Ե-հեղ	Եղ-ուէս	Եղ-քատ

Դաս 3 :

Ե-մառ.	Ե-յո՛	Ե-յ-սօր
Ե-մէն	Ե-մուր	Են-բան
Ե-միս	Ե-մօթ	Են-գամ
Ե-մուլ	Ե-յ-գի	Են-գէտ
Ե-մբար	Ե-յ-լազզ	Են-գութ

Դաս 4 :

Ե-ներ	Են-կիրթ	Ե-նուն
Ե-նէծք	Են-կիւն	Ե-շուն
Ե-նիւ	Են-հող	Ե-պուշ
Են-կար	Են-ձե	Եշ-խարհ
Են-դարձ	Են-ձ-րե	Եպ-տակ

Դաս 5 :

Ե-ռակ	Ե-ռոյգ	Ե-րե
Ե-ռաջ	Ե-ռու	Ե-րագ
Ե-ռէջ	Ե-սեղ	Ե-րատ
Ե-ռողջ	Ես-տղ	Եր-դար
Եր-իւն	Եստ-ուած	Եր-թուն

Դաս 6 :

Եռ-իւծ	Ե-րու	Ե-ւազ
Եր-ծաթ	Ե-րօտ	Ե-ւազ
Եր-մաւ	Եր-քայ	Ե-ւել
Եր-ծիւ	Եր-մուկ	Ե-ռու
Եր-մատ	Եր-ցունք	Ե-րե

Դաս 7 :

Բա-զում	Բա-րի	Բ-զէզ
Բա-ժին	Բա-րակ	Բ-ժիշկ
Բա-ղարջ	Բամ-պակ	Բե-րան
Բակ-լայ	Բան-ջար	Բլ-թակ
Բամ-բիշ	Բար-ձր	Բար-տի

Դաս 8 :

Բ-լեթ	Բ-րինծ	Բ-րուտ
Բ-լուր	Բ-ուր	Բ-ժիշկ
Բ-ճիճ	Բ-որոտ	Բ-դեշխ
Բ-նաւ	Բ-ռնի	Բ-աղարջ
Բ-նիկ	Բ-ուր-վառ	Բ-ուր-վառ

Դաս 9 :

Գ-ա-րի	Գ-ա-ւառ	Գ-ի-նի
Գ-ա-զաթ	Գ-ա-ւիթ	Գ-ի-շեր
Գ-ա-զան	Գ-ե-հեն	Գ-ղ-թոր
Գ-ա-րուն	Գ-ե-տին	Գ-ն-դակ
Գ-ա-ւաթ	Գ-ե-րի	Գ-շ-կուր

Սարգալու վարժութիւններ :

Ատ մարդը այգի մը ունի .
բայց ազահ մարդ մըն է : Այ-
սօր ամպոտ է . անձրե պի-

տի գայ : Սուտ խօսիլ-ը աւժօթ
չէ՞ մարդուն : Ատուած մեղ-
քը կ'ատէ , բայց բարին կը
սիրէ : Ահա' աս ջուրը աղի
է : Գինի խմել աղէկ բան չէ :
Թիւթիւն խմելն ալ օգուտ
չունի :

Ազահ մարդը պատիւ չու-
նի : Մենք ախոռ ունինք ,
հոն ձի' էշ և կով կայ : Աժան
աթոռ մըն է աս . ծախու
կ'առնենք : Այո' . ինծի պէտք
է աթոռ մը : Ազամ ազատ
մարդ մըն էր , բայց մեղք գոր-
ծեց ու ինկաւ : Ազատ մար-
դը ինչո՞ւ մեղքի գերի պի-
տի ըլլայ :

Պարտինք աւէն ժամ ա-
ղօթք ընել : Սուրբ գիրքը

կենաց աղբիւր է , ամէն մարդ թո՛ղ գայ և ձրի խմէ :
կենաց հաց ալ է . եկէ՛ք առէ՛ք ու կերէ՛ք : Ամէն մարդ թո՛ղ կարգալ շուտ սորվի :
Անհոգ տղան շուտ չի սորվիր :

Ծոյլ ձեռքը աղքատ կըլայ : Բնաւ պէտք չէ որ մէկը անկիրթ մնայ : Անգամ մը պզտիկ աղջիկ մը տեսայ , որ ծեր կնկան մը Սուրբ Գիւրք կը կարդար : Աղանիւ գործ մըն է աս . թո՛ղ ամէն պզտիկ ջանայ որ աւտոր պէս ընէ : Ծովուն ջուրը աղի է :

Անգութ մէկը ապտակ մը զարկաւ ինծի . բայց ես բան

չըրի ա՛նոր : Չար տղայ մը մէկու մը քար նետեց , ա՛նոր գլխուն դպաւ , և շատ արիւն վաղեց : Աս առտու արծիւ մը տեսայ որ իր բոյնը կ'երթար : Բարձր բլուր մը ելայ , ուսկից աղուէս մը տեսայ :

Այլազգ մը մեր շունը գողցաւ : Առակը ի՞նչ է , գիտե՞ս : Թէ որ առաջ երթաս պիտի սորվիս : Ինչ աղուոր ասեղ մըն է աս . հո՛գ տար որ չի կոտրես : Արագ վաղէ , որ շուտ հասնիս տուն : Յիսուս մեզաց աւրատ չունէր . բայց մենք շատ պիղծ ենք :

Հարունակութիւն հեղեղու դասին :

Դաս 10 :

Գտակ	Գօտի	Գմակ
Գրիչ	Գզալ	Գդում
Գոդի	Գազաղ	Գժոխք
Գոմէշ	Գահիճ	Գպրոց
Գոռոզ	Գահակ	Գիւրին

Դաս 11 :

Գրախտ	Երէկ	Երկիր
Եղէգ	Երէց	Երկու
Երազ	Երկաթ	Երրորդ
Երես	Երկայն	Երկրորդ
Եղբայր	Երկինք	Օամբիւղ

Դաս 12 :

Օգոյշ	Օռարթ	Բռուպ
Օատիկ	Օրկանք	Բնկեր
Օաւակ	Օօբեղ	Բնկոյզ
Օանգակ	Բնթացք	Բնտիր
Օինուոր	Բնծայ	Բլլայ

Դաս 13 :

Թթու	Թրթուր	Խրաւ
Թեթե	Ժառանգ	Լեզու
Թշուառ	Ժողովք	Լեղի
Թռչուն	Խլիկ	Լիտր
Թանձր	Խշխան	Լապտեր

Դաս 14 :

Լման	Լքտես	Խնծոր
Լուացք	Խաղող	Խնճոցք
Լռիկ	Խահութ	Խոնարհ
Լումայ	Խլինք	Խոպան
Լուսին	Խրատ	Խորան

Դաս 15 :

Խորհուրդ	Ծծումբ	Ծնունդ
Խրճիթ	Ծնող	Ծրար
Ծաղիկ	Ծանր	Կաթիլ
Ծաղր	Ծանօթ	Կակուղ
Ծածկոց	Ծարաւ	Կաղանդ

Դաս 16 :

կա՛մար	կա՛նոն	կա՛պար
կա՛մաւ	կա՛նուխ	կա՛պիկ
կա՛մուրջ	կա՛շառ	կա՛պոյտ
կայ՛ծակ	կա՛շի	կա՛տու
կան՛գուն	կան՛թեղ	կա՛րաս

Դաս 17 :

կա՛րիճ	կա՛րող	կա՛քաւ
կար՛ծիք	կա՛րօտ	կե՛ռաս
կար՛կուտ	կա՛ցին	կղ՛ղի
կար՛միր	կա՛ւառ	կ՛ծիկ
կար՛պետ	կա՛ւիճ	կ՛ծու

Դաս 18 :

կ՛նիկ	կո՛ղով	կ՛ուիւ
կ՛նիք	կո՛ծակ	կ՛տակ
կ՛շիռ	կո՛չունք	կս՛կիծ
կո՛գի	կո՛րեկ	կս՛կուծ
կո՛կորդ	կոչ՛նակ	կոր՛կոտ

Արդալու վարժութիւններ :

Գրիչ մը տո՛ւր ին՛ծի որ
 դա՛սըս գրեմ : Ծախու գօ-
 տի կա՛յ քո՛վդ . աղուոր հատ
 մը կ'ուզեմ ես : Սուր դա՛նակ
 է ատ . զգոյշ եղի՛ր որ ձեռ-
 քըդ չը կտրես : Այսօր ճա՛շը
 դ՛դում և բրինձ պիտի ըլ-
 լայ : Դգալ մը դեղ խ՛մէ՛ որ
 հիւանդ չըլլաս : Աեղի է ,
 չեմ ուզեր :

Այսօր դերձակ մը պիտի
 դայ մեր տունը , մեղի հան-
 դերձ պիտի կարէ : Դպրոց

մի-նա՞կ կ'երթաս : Ո՛չ . եղբայր մը ունիմ որ հետտ կուգայ : Ես գիշեր երազ մը տեսայ : Երէկ երկայն դաս մը առի : Ես երկրորդ անգամ է որ մայրդ քեզ կը կանչէ . շո՛ւտ գնա , չէ նէ պիտի պատժէ քեզ :

Ես տա-րի ե՞րբ զատիկ պիտի ըլլայ : Երէկ զինուոր մը տեսայ որ ձեռքը զանգակ մը ունէր . զուարթ դէմքով այլազգ մը եկաւ և անկէ ուղեց առնել զան : Ընկեր մը ունիմ ես , որ գալ շաբաթ ընկոյզ պիտի բերէ ինծի : Մարդու զըկանք մի՛ ընեն : Մեծ քոյրս ինծի աղուոր ընծայ մը տուեր է :

Իշխան մը եկաւ մեր տունը , հայրս շատ պատիւ տրւաւ անոր : Խելքը պակաս տղան շատ թշուառ է : Ես գիշեր ժողովք մը կայ , կուգա՞ս որ մէկտեղ երթանք . բայց շատ մութ է , լապտեր մը ա՛ռ հետդ : Եյսօր խնճոյք ունինք . երէցն ալ պիտի գայ : Առաջը լուացք պիտի ընենք :

Խա-նութ ունի՞ս . քովդ ի՞նչ կայ : Քաղցր խաղող ու խնձոր ունիմ : Եստուած խոնարհ ու կոտորած սիրտ կ'ուղէ մեզմէ : Ի՞նչ կարծիք ունիս ատ մարդուն վրայ . խորհած չեմ : Ամուրջ տեսա՞ծ ես : Երէկ շատ խոշոր

կար-կուտ ե-կաւ . փայ-լակ ալ
կար . և տեղ մըն ալ կայ-ծակ
զար-կաւ :

Հաստ կար-պետ մըն է ատ ,
բայց գոյ-նը խառն է . կար-միր՝
կա-պոյտ ու կա-նանչ մէկ-տեղ
չեմ սի-րեր : Ա-տոր մը կ-տաւ
ծա-խու ա-ռի : Հատ նո-սր ու
թե-թե լաթ մըն է , չեմ հաւ-
նիր : Ա-տա-կը ի՞նչ է , գի-տե՞ս :
Հար-ցուր և սոր-վէ՛ : Առչ-նակ
հի-մա զար-կաւ . շո՛ւտ գ-նա
դպ-րոց : Ու-րիշ կան-թեղ մըն
ալ բե՛ր : Ա-ա-ղը կը-կին ե-
կո՛ւր :

Հարունակութիւն հեղելու դասին :

Դաս 19 :

Ա-տաւ	Հա-ճոյ	Հա-րաւ
Ա-րակ	Հա-մար	Հա-րուտ
Ա-րօնք	Հան-գիստ	Հե-ռու
Ար-կին	Հան-դարտ	Հի-ւանդ
Աօ-շեկ	Հան-դերձ	Հո-վիւ

Դաս 20 :

Ձկ-նորս	Մա-ծուն	Մե-ղը
Ձ-մեռ	Մա-հիճ	Մի-այն
Ձ-րի	Մա-նուկ	Մին-չե
Ճ-րագ	Մա-քուր	Յա-ջող
Ճա-կատ	Մար-մին	Յա-ջորդ

Դաս 21 :

Յար-մար	Նա-խանձ	Հո-գի
Յի-մար	Ն-ման	Ո-չենչ
Յս-տակ	Ն-շան	Ոս-կի
Յօ-ժար	Հ-նորհք	Որ-դի
Յա-րիւ	Հա-պիկ	Որ-սորդ

Դաս 22 :

Ուղեղ Ումանք Պանիր
 Ունայն Ոսկոր Պանդուխտ
 Ուժով Չամիչ Պատրաստ
 Ուռեցք Պակաս Պտուկ
 Ուստի Պայծառ Պնակ

Դաս 23 :

Պտուղ Սճիռ Տկար
 Պսակ Ստանդ Տապան
 Սկիզբ Սրայ Տրտում
 Ստոյգ Սրան Տախտակ
 Սկայ Սախճան Տարբեր

Դաս 24 :

Տրտունջ Փափաք Քարող
 Յամաք Փրկանք Քալել
 Յորեկ Փրփուր Քանի
 Յորեն Քաղաք Օտար
 Փայլակ Քաղցր Օրհնեալ

Արդալու վարժութիւններ :

Սուտ կրօնք մըն է ան . մի՛
 հաւտար : Աօշիկ չունիմ ես ,
 ու մեր գիւղը կօշկար չը կայ :
 Մեծ մօրդ հաճոյ ըլլալ կ'ու-
 ղեա նէ՝ աւնոր կամքը ըրէ՛ :
 Հանգիստ ըլլալ կ'ուզեա նէ՝
 առաջ գործդ ըրէ՛ , ու վեր-
 ջը խաղցիր : Յարմար և մա-
 քուր հանդերձ չունի՞ս որ
 հագնիս :

Հարուստ մարդ է , բայց կը ծ-
 ծի է : Ես խիստ թթու մա-
 ծուն է : Ես մեղրը ինչ քաղ-
 ցր է : Ո՛վ որ նախանձ ունի
 իր սրտին մէջ , ուրախ չեկըր-
 նար ըլլալ : Մինչև ե՞րբ քու
 սիրտդ քաւի պէս աւմուր
 պիտի մնայ : Ես ձմեռ օդը

շատ խոնաւ ու պաղ է . աւնոր
համար շատ կը մտիմ :

Երկու ամիս առաջ շատ
անձրեւ կուգար : Հիմա ալ
շատ մեզ կ'ըլլայ : Մազդ կտ-
րէ՝ որ ճակտիդ վրայ չ'իյ-
նայ : Սուրբ Գիրքը ըսած է
թէ՝ Մարդուն կեանքը շուրի
մըն է, որ շուտ կ'անցնի և ան-
յայտ կ'ըլլայ : Սուրբ Գիրքը
մեր ճամբուն լոյս տուող ճը-
րագն է : Թէ որ ան չըլլայ,
մահուան շուքը մեզ կը պա-
տէ :

Ետ՝ փտտած, ուշինչ և ու-
նայն բան մըն է : Ուղեղ է ատ
դատը . թո՛ղ 'ի գործ դրուի :
Տրտունջ մի՛ ընեն դուն, բայց
գոհ եղի՛ր միշտ : Քահնի որ

տրտում երես ունիս, յայտ-
նի է՝ թէ սիրտդ հանդարտ
չէ : Ես օտար և պանդուխտ
մարդը տկար միտք ունի :

Յիսուս իր անձը մեզի
համար փրկանք տուաւ . և
ասով իր անհուն սէրը մեզի
յայտնեց : Երգար մարդուն
մահը օրհնեալ կ'ըլլայ :
Եստուած սկիզբ ու վախճան
չունի : Ստոյգ դիտեմ որ
մեզմէ ոմանք զժոխք պի-
տի երթան, քանզի պատ-
րաստ չեն ու փափաք ալ չու-
նին մեր Փրկչին գալու :

Ենցեալ սուրբ օրը՝ ծեր ե-
րէց մը ազդու քարոզ մը տը-
լաւ, որ իմ սրտիս շատ դը-
պաւ . Եստուած շնորհք տայ

որ միշտ յիշեմ ու ՚ի գործ դը-
նեմ զան : Բարի ծառը՝ բա-
րի պատուղ կուտայ : Ուստի
թէ որ կ'ուզենք բարի պը-
տուղ տալ, հարկ է որ առաջ
մեր սիրտը փոխուի : Սուրբ
Հոգին միայն կրնայ սիրտ
մաքրել :

Երանելի բառեր :

Պատ 1 :

Եզաբակ	Եխորժակ
Եզգական	Եզգապետ
Եզգասէր	Եծելի
Եկամայ	Եհաւոր
Եղախին	Եղաղակ
Եղաչանք	Եղաւնի
Եղուհաց	Եմուսին

Պատ 2 :

Եմսական	Եյլանդակ
Ենամօթ	Ենապատ
Ենառակ	Ենասուն
Ենարատ	Ենիրաւ
Ենդադար	Ենդրանիկ
Ենլուայ	Ենխնայ
Ենկողին	Ենհաւատ

Պատ 3 :

Եպառած	Եռանձին
Եռաջին	Եռաջնորդ
Եռասպել	Եռաւօտ
Եռաքեալ	Ետելի
Երարած	Եստիճան
Երարիչ	Երեզակ
Երեւելք	Երկամուտք

Դաս 4 :

Եւազակ	Եւազան
Եւելորդ	Եւերակ
Եքազազ	Բաժանում
Բազմագոյն	Բազմութիւն
Բամբասանք	Բանսարկու
Բարեգործ	Բարեխօս
Բարեկամ	Բարեպաշտ

Դաս 5 :

Բարութիւն	Բաւական
Բարձրեալ	Բարկութիւն
Բիւրաւոր	Բնաբան
Բնական	Բնակիչ
Բնութիւն	Բոլորակ
Բովանդակ	Բրդեղէն
Գարեհաց	Գաւազան

Դաս 6 :

Գեղեցիկ	Գերեզման
Գերութիւն	Գինեմոլ
Գիտնական	Գլխաւոր
Գլխիբաց	Գողութիւն
Գովելի	Գրադիր
Դրացի	Դրօշակ
Դժուարին	Դիւական

Դաս 7 :

Եկամուտ	Եղանակ
Երաժիշտ	Երախայ
Երամակ	Երանի
Երեւոյթ	Երեկոյ
Երջանիկ	Եօթներորդ
Չբազմունք	Չբօսանք
Չանազան	Չարդարանք

Դաս 8 :

Օօ-րա-պետ Օօ-րա-ւոր
 Օօ-րու-թիւն Րն-դար-ճակ
 Րնդ-հանուր Րն-տանի
 Րնտ-րու-թիւն Թա-ղա-ւոր
 Թա-գու-հի Թաշ-կի-հակ
 Թ-թե-հի Թ-ուա-կան
 Թղ-թա-բեր Թշ-հա-մի

Դաս 9 :

Ժա-մա-հակ Ժա-մա-րար
 Ժա-մա-ցոյց Ժա-մա-գործ
 Ժողովուրդ Ի-մաս-տուն
 Ի-րա-ւունք Ի-ն-նե-րորդ
 Լ-սե-լի Լ-նք-նիշ-խան
 Լեզ-ուա-հի Լեռ-հա-յին
 Լուսա-րար Լուսա-փայլ

Դաս 10 :

Խա-բե-բայ Խա-ղա-լիկ
 Խե-լա-ցի Խղ-ճա-լի
 Խղճ-մ-տանք Խ-նո-ցի
 Խո-հանոց Խո-հա-րար
 Խո-ղո-վակ Խո-տե-ղէն
 Խո-րա-մանկ Խս-տա-սիրտ
 Ծի-ա-ծան Ծի-ծեռ-նիկ

Դաս 11 :

Կա-ղա-մար Կա-մա-ւոր
 Կա-ռա-վար Կաս-կա-ծոտ
 Կաս-կա-բայ Կա-տա-ղի
 Կա-տար-եալ Կա-րե-լի
 Կա-րե-կից Կա-րե-ւոր
 Կեն-դա-հի Կեր-պա-րանք
 Կի-սա-մեռ Կողո-պուտ

Դաս 12 :

Առաւելաշտ Կօշկաւար
 Հաւառակ Հաճելի
 Համաձայն Համարձակ
 Համեմատ Հայաստան
 Հայելի Համբերող
 Հայրապետ Հայրենիք
 Հաստատուն Հառաչանք

— — — — —
 Կարգալու վարժութիւններ :

Թէ որ ազգապետ մը ազգասէր ըլլայ, ազգին շատ բարիք կրնայ հասցընել : Մէկը անդրանիկ որդի մը ունէր, որ շատ անամօթ և անառակ տղայ մըն էր : Եղանինն հեղ և մաքուր թռչուն մըն է : Ենհաւատ մարդը անիւրաւ կ'ըլլայ : Քը-

րիստոս Եստուծոյ անարատ Քառնուկն է :

Եռաքեալ խրկըուած ըսել է : Եմէն արաբած թո՛ղ իր Երարչէն վախնայ : Ես հիւանդը բընաւախորժակ չունի : Ո՞ր բըծիշկը կը նայի անոր : Օօրութիւն տուող կերակուր պէտք է անոր : Յակոբ երկրէս մինչև երկինքը դըուած սանդուխ մը տեսաւ :

Պօղոս Եռաքեալ կ'ըսէ, “Երդ՝ կ'աղաչեմ ամէն բանէն առաջ աղօթք ընել, խնդրուածք, աղաչանք, գոհութիւն՝ ամէն մարդոց համար” : Յովսէփ գեղեցիկ՝ բազմագոյն հանդերձ

մը հազեր էր : Բաւեկամ
մը ունիմ ես , որ գովելի և
մարդասէր բընու թեան
տէր մարդ մըն է :

Բամբասանք ընողին ա-
հաւոր դատաստան մը պի-
տի ըլլայ մահէն ետքը : Մեծ
քանսարկուն Սատանան է .
անոր պէս գործողը դժոխ-
քը պիտի երթայ : Բարկու-
թիւն ու նախանձ գարշելի
կիրքեր են : Բրդեղէն գլ-
խանոց մը պէտք է ինծի :
Մարդոց գլխաւոր վախ-
ճանը Մատուծոյ կամքը
կատարելն ըլլալու է :

Ես հեզելու դասերը՝
կարդալ սորվելու համար
խիստ կարեւոր են : Իմաս-

տուն ու խելացի մարդը՝ եր-
բոր դաս մը կամ գործ մը սկը-
սի , անկատար չը թողուր :
Համարձակ ու անհամբեր
տըղան՝ չը քալած կ'ուղէ վա-
ղել : Կամաւոր և Մատու-
ծոյ հաճելի զոհը՝ կոտորած
սիրտն է : Վարքդ աղօթ-
քիդ համաձայն ըլլայ :

Յիսուս մեր բոլոր նեղու-
թեանց և ցաւերուն մէջ կա-
րեկից կ'ըլլայ մեզի : Աղէկ
կառավար ըլլալ կ'ուզես նե՝
ինքզինքդ յաղթէ , այսինքն
քու չար կիրքերդ : Ամէն
բանական էակ խղճմը-
տանք ունի : Անով բարին
ու չարը կ'որոշէ : Խղճալի
է այն մարդը որ իր խղճին
մըտիկ չ'ըներ :

Հարունակութիւն հեղելու դասին :

Դաս 13 :

Հարսանիք	Հաւասար
Հաւաքում	Հեղուծիւն
Հեթանոս	Հեղինակ
Հետեւակ	Հետեւող
Հիմնադիր	Հիւրասէր
Հիւրընկալ	Հնոտի
Հնազանդ	Հոգեւոր

Դաս 14 :

Հովանի	Հովուական
Հովուապետ	Հրաման
Հրաւեր	Հրեշտակ
Հրէայ	Հօրաքոյր
Հօրեղբայր	Չայնաւոր
Չեռագործ	Չեռնհաս
Չեռնտու	Չեւաւոր

Դաս 15 :

Ճանապարհ	Ճառագայթ
Ճարտասան	Ճգնաւոր
Ճեմարան	Ճրագու
Ճշմարիտ	Մառախուղ
Մասնակից	Մարգարէ
Մարտիրոս	Մեծամեծ
Միաբան	Մկրտիչ

Դաս 16 :

Յայտնապէս	Յանձնառու
Յանցաւոր	Յիշատակ
Նախագահ	Նուիրակ
Նորոգող	Շահաւոր
Շարական	Շնչաւոր
Շրջակայ	Ողորմած
Որոգայթ	Որոտում

Դաս 17:

Ունկնդիր	Չար-չա-րանք
Չա-րա-չար	Չա-փա-ւոր
Պա-հա-պան	Պա-տաս-խան
Պա-տա-րազ	Պա-տե-րազմ
Պաշ-տօն-եայ	Պատ-ուա-կան
Ջախ-ջա-խել	Ջեր-մութիւն
Ջր-հե-ղեղ	Սալի-տակ

Դաս 18:

Սնո-տի	Ստաց-ուածք
Վա-յե-լուչ	Վայ-րե-նի
Վե-ցե-րորդ	Տա-րա-կոյս
Տի-ե-ղերք	Փո-խա-րէն
Փր-կութիւն	Փոր-ձութիւն
Քա-հանայ	Օգ-նութիւն
Օգ-տա-կար	Օ-թե-ւան

Սարգալու վարժութիւններ:

Գիրք գ-րողն հեղինակ
կ'ըսուի: Հաւաքումը ա-
ղէկ գիրք մըն է: Յի-տու-սի հե-
տեւող մար-դը ա-նոր հը-
նա-ղանդ քլ-լա-լու է: Ճըգ-
նաւոր մար-դոց մէջ եր-բե-մն
բա-րի-ներ գտ-նուած են .
բայց շատ ան-գամ ալ մե-ծա-
մեծ չար-եաց պատ-ճառ ե-ղած
են: Ճշմարիտ Մար-տիրոս
ան է՝ որ Ես-տու-ծոյ հա-մար
կը մեռ-նի:

Մար-գա-րէն իր գաւառին
մէջ պա-տիւ չու-նի: Գողն
հետ մասնա-կից ե-ղողը՝
ինքն ալ գողութիւն ը-րած
կը սեպ-ուի: Սա-տար-եալ մի-
ութիւն սէ-րէն յառաջ կու-

զայ : Ետեւած յայտնապէս
ըսած է թէ՛ յանցաւոր մար-
դիկ պիտի պատժուին :

Եղէկ ունկնդիրը ան է՝ որ
լրսածը միտքը կը պահէ և
ի գործ կը դընէ : Յիսուս մե-
ղե համար չար-չարանք քա-
շեց , և մահուան յանձնա-
ռու եղաւ : Սուրբ Հոգիին
նորոգող կ'ըսուի , ինչու որ
մեր սրտերը կը նորոգէ և
կը սրբէ :

Եւ մէն ժողովք նախագահ
մը պէտք է ունենայ , որ ա-
մէն բան կարգով ըլլայ : Սա-
տանան ծոյլին համար միշտ
որոգայթ կը լաւէ : Են որ
չարաչար կը խնդրէ , պա-
տասխան պիտի չառնէ :

Դաւիթ կ'ըսէ , “ Ո՛վ Տէր՝
պահապա՛ն դիր իմ բեր-
նիս” : Եւ մեղքի համար պա-
տարագ պէտք է :

Յիսուս է մեծ Քահանան .
աւելի միայն փրկութիւն կը
գտնենք : Յիսուս սիրելի
և պատուական է աւոնց՝ որ
աւոր կը հաւատան : Եր-
բոր դասդ մեծ ջանքով սեր-
տես , տարակոյս չը կայ որ
պիտի սորվես : Չարու-
թեան փոխարէն չարու-
թիւն չ'ընես , այլ չարը բա-
րիով յաղթես :

Երբեմն փորձութիւն մը
օրհնութիւն կ'ըլլայ : Շն-
չաւոր մարդը Հոգիին բա-
ները չի մըտածեր : Ենգամ

մը բոլոր աշխարհ ջըհեղեղ
եղաւ . բայց Աստուած ուխտ
ըրաւ որ ալ չընէ : Երբոր
ուրոտում ու փայլակ ըլլայ ,
շատերը ահի ու դողի մէջ
կ'իյնան . մահաւանդ ա-
նոնք՝ որ չեն գիտեր ինչէն
կ'ըլլայ :

— — —
Քառամանկ բառեր :

Դաս 1 :

Ամենազէտ
Ամենակալ
Աներեւոյթ
Աղնուական
Այսուհետեւ
Առաքինի
Արծաթեղէն

Աստուածաշունչ
Բարոյական
Բէեղղեբուղ

Դաս 2 :

Եկեղեցի
Եպիսկոպոս
Չգուշութիւն
Չուարճալի
Չինուորութիւն
Չըպարտութիւն
Չօրագլուխ
Ընդունելի
Ընտանեկան
Թերահաւատ

Դաս 3 :

Ժողովարան
Իշխանութիւն

Ինքնազուխ
 Լուացարան
 Լուսաւորիչ
 Խոռովութիւն
 Խաբէութիւն
 Խաղաղութիւն
 Կարողութիւն
 Կրօնաւոր

Դաս 4 :

Հակառակորդ
 Հաղորդութիւն
 Հարաւային
 Հարստութիւն
 Հաւատացեալ
 Հնարաւոր
 Հետաքրքիր
 Հետզհետէ

Հոգաբարձու
 Հսկողութիւն

Հնգական բառեր :

Դաս 1 :

Եմենակարող
 Բազմապատկութիւն
 Կանխագիտութիւն
 Բարեբարութիւն
 Գերեզմանատուն
 Երկրպագութիւն
 Ընդունելութիւն
 Թաղաւորական
 Լուսաւորութիւն
 Խոստովանութիւն

Դաս 2 :

Հրապարակաւ
 Հրատարակել

Հնազանդութիւն
 Խաւտացուցանել
 Չեռակերտութիւն
 Եւեյորդապաշտ
 Կառավարութիւն
 Բարեկարգութիւն
 Երժանապատիւ
 Բարեխօսութիւն

Կարգալու դասեր :

Թող վարժապետը՝ ամէն գլխաւոր բառերուն միտքը հար-
 ցունէ աշակերտին :

Եղօթք Հաւատքով
 Մեղքերը Վերցնեմ
 Գոհութիւն Ննդադար
 Բարեպաշտ Լուացուիմ
 Հասկնաս Եռտունանց
 Խոնարհութեամբ
 Հնորհակալութիւնով

Ի՞նչ է աղօթքը :

Սրտով և հաւատքով Յիսուսի երթալ և մեր կարօտութիւնը անոր յայտնելն է. նաև մեր մեղքերը անոր խոստովանիլ, և գոհութիւն տալ անոր մեզի տը-
 ուած բարիքներուն համար :

Ի՞նչ է անդադար աղօթք ընել :

Սուրբ Գիրքը մեզի կ'ըսէ ,
 “ Ենդադար աղօթք ըրէք ” :

Մա'րիամ, ըսաւ Քարոզիչ մը մէկ բարեպաշտ կնկան մը՝
 որ բոլոր օրը կը գործէր, կը
 հասկնա՞ս աս խօսքը : Եյո՛ ,
 ըսաւ խոնարհութեամբ, կար-
 ծեմ՝ թէ կը հասկնամ :

Երբոր առտունաց աչքերս կը
 բանամ և լոյսը կը տեսնեմ,

սիրտս Աստուծոյ կը վերցնեմ և
կ'աղօթեմ որ Սուրբ Հոգին
միտքս լուսաւորէ :

Երբոր կը հագուիմ, կ'աղօ-
թեմ որ զիս իր արդարութիւ-
նովը հագուեցնէ :

Երբոր կը լուացուիմ, կ'ա-
ղօթեմ որ Յիսուս իր արիւնովը
իմ սիրտս լուայ :

Երբոր կրակ կը վառեմ, կը
խնդրեմ որ իմ սիրտս իր սի-
րովը վառէ :

Երբոր սենեակը կ'աւլեմ, կը
խնդրեմ որ իմ սրտէս ամէն
գէշ բաները դուրս հանէ :

Երբոր ուտեմ, կ'աղօթեմ որ
կենաց հացովը զիս կերակրէ :
Եւ այսպէս բոլոր օրը ինչ գործ
որ ընեմ, աղօթքի կը դարձը-
նեմ, և շնորհակալութիւնով կը

խնդրեմ Աստուծմէ որ օգնէ
ինծի, որպէս զի ամէն բան իր
ուղածին պէս ընեմ :

Ան օրը՝ որ այս կնիկը այս
պատասխանը տուաւ քարոզի-
չին, ան տունը Քարոզչական
Ժողովք մը եղած էր. և աս նոյն
Քարոզիչին յանձնած էին որ
աս բնաբանին վրայ քարոզ մը
խօսի իրենց : Եւ ամիս մը ժա-
մանակ տուած էին անոր զանի-
կայ պատրաստելու : Բայց աս
կնիկը ուսկի՞ց սորված էր, որ
առանց երկայն ժամանակ խոր-
հելու կրցաւ ատ պատասխանը
տալ Քարոզիչին : Անշուշտ
սուրբ Հոգիէն և սուրբ Գիրքէն
որ “Տգէտը իմաստուն կ'ընէ” :
Սաղմ. ԺԹ. 7 :

Տերունական աղօթք :

Ո՛վ Հայր մեր՝ որ երկինքն ես,
քու անունդ սուրբ ըլլայ . Քու
Թագաւորութիւնդ դայ , քու
կամքդ ըլլայ , ինչպէս որ եր-
կինքը՝ անանկ ալ երկրիս վայ .
Սեր ամէն աւուր հացը՝ այսօր
մեզի տո՛ւր . Եւ մեզի ներէ՛ մեր

պարտքերը , ինչպէս որ մենք ալ
կը ներենք մեր պարտականնե-
րուն . Ու մեզ փորձութեան մի՛
տանիր . հապա հարէն մեզ աղա-
տէ՛ . ինչու որ քուկդ է Թագա-
ւորութիւնը և զօրութիւնը ու
փառքը յաւիտեանս . ամէն :

Սուրբ Գիրքէն համառօտ աղօթքներ :

Եստուած՝ ողորմէ՛ ինծի մե-
ղաւորիս : Դու . ԺԼ . 13 :

Իմ անօրէնութենէս բոլորո-
վին իս լուա , ու իմ մեղքէս իս
սրբէ : Սաղմ . ԾԵ . 2 :

Ո՛վ Եստուած՝ իմ մէջս մա-
քուր սիրտ ստեղծէ : Սաղմ .
ԾԵ . 10 :

Իս երեսէդ մի՛ ձգեր , ու քու
Սուրբ Հոգիդ ինծմէ մի՛ հաներ :
Սաղմ . ԾԵ . 11 :

Մեղաւորիս , Տէր , սորվեցո՛ւր
Քեզի աղօթք ընել .
Քու Սուրբ Հոգիդ ինծի խրկէ՛
Չար սիրտըս նորոգել :

Ինկած էակ մը ծնունդէս
Քեզի դէմ մեղք ըրի .
Եւ թէ որ դուն ինծի չօգնես ,
Հոգիս կը կորսուի :

— ♦ —
Պարզ աղօթք մը :

Քու բոլոր պատուիրանքներդ
Ճշմարիտ են . զուր տեղը զիս կը
հալածեն , օգնէ՛ ինծի : Սաղմ.
ՂԺԹ . 86 :

Յիսուս՝ օգնէ՛ ինծի ,
Խիստ շատ տկար եմ ես
Հիմա կուգամ քեզի ,
Քանզի «Եկուր» կ'ըսես :

Յիսուս՝ օգնէ՛ ինծի ,
Քի շատ տգէտ եմ ես .
Աղօթք կ'ընեմ քեզի
Որ ինձ սորվեցընես :

Յիսուս՝ օգնէ՛ ինծի ,
Մեծ մեղաւոր եմ ես .
Չար սիրտս կուտամ քեզի
Որ դուն հիմա սրբես :

Յիսուս՝ օգնէ՛ ինծի ,
Ի՛նչ պէտք է դուն գիտես .
Ենանկ նայիմ քեզի
Որ միշտ դուն ինձ օգնես :

— ♦ —
Պատկ աղոց երկուսն աղօթքը :

Հիմա ես որ պառկիմ պիտի ,
Յի՛սուս , աղօթք կ'ընեմ քեզի .
Բոլոր մեղքերըս , Տէ՛ր , ներէ՛
Եւ աս գիշերըս զիս պահէ՛ :

Թէ որ նորէն ես չարթննամ,
Շնորհէ՛, ո՛վ Տէր, որ քովդ
զամ. Եմէն :

— — —
Աստուան աղօթք մը :

Քեզմէ շնորհակալ եմ, Տէ՛ր,
Որ իմ աղօթքըս ես լսեր՝
Գիշերը զիս պաշտպանեցիր
Եւ անուշ քուն վայել տուիր :
Ո՛վ Հայր իմ, այսօր ալ պահէ՛
Եմէն տեսակ չարութենէ .
Տկար աղօթքըս ընդունէ՛
Եւ զիս քուկին զաւակդ ըրէ՛ .
Եմէն :

Թող աս երկու աղօթքները
ամէն մայր իր փոքր զաւկին
սորվեցնէ՝ անոր լեզու ելած ա-
տենէն սկսելով :

Հնազանդութիւն :

“ Թէ որ զիս կը սիրէք, իմ
պատուիրանքներս պահեցէք” :
Յովհ. ԺԴ. 15 :

Պզտիկ աղջիկ մը՝ որուն ա-
նունը Թագուհի էր, իր մէկ
բարեկամին տունը տեսութեան
զացած էր։ Երբոր սեղաննստած
էին կերակուր ուտելու, տանը
Տիկինը քիչ մը անուշ տուաւ
անոր որ ուտէ։

Հնորհակալ եմ, ըսաւ աղջի-
կը, չեմ ուտեր։ Ինչո՞ւ, ըսաւ
Տիկինը, չե՞ս սիրեր։ Ե՛յ, կը
սիրեմ. բայց մայրս հրաման
չունի որ ուտեմ։ Տիկինը ըսաւ,
Մայրդ հոս չէ, կե՛ր։ Չէ՛, ը-
սաւ Թագուհին, գիտեմ որ եթէ
մայրս հոս ըլլար, չը պիտի տար
ինծի. ու թէև մայրս հոս չէ,
բայց պէտք է հնազանդիմանոր։

Աս աղջկան ըրածը ճշմարիտ
հնազանդութիւն էր. և այս-
պէս ընելով՝ իր մայրը պատուեց։

Այսպէս մենք ալ պարտաւոր
ենք ամէն բանի մէջ մեր երկնա-
ւոր Հօրը կամքը ընել։ Սուրբ
Գիրքը կ'ըսէ, թէ՛ ուտենք և
թէ՛ խմենք և թէ ի՛նչ որ ընենք,
ամէն բան Տէրոջ փառքին հա-
մար ընելու ենք։ Երբոր կ'ու-
տենք, մեր միտքն ըլլայ՝ որ զօ-
րանանք Աստուծոյ կամքը ընե-
լու. չէ թէ անասուններուն պէս
զուարճանանք, այլ ամէն բանի
մէջ Աստուծոյ հաճելի եղածը
փնտռենք, և մեր գործը ինչ որ
ըլլայ՝ Աստուծոյ ուղածին պէս
կատարենք։

Ուրէժինդրութիւն։

“Սի՛րելիք՝ վրէժխնդրութիւն
մի՛ ընէք ձեր անձերուն համար,
հապա բարկութեան տե՛ղ տը-
նա՛”

ւէք. ինչու որ գրուած է. Արէժ-
ինդրութիւնը իմա է. ես պի-
տի հատուցանեմ՝ կ'ըսէ Տէրը :
Ուստի թէ որ քու թշնամիդ
անօթեցեր է՝ հա՛ց տուր անոր ,
և թէ որ ծարաւ է՝ ջուր տուր
անոր . քանզի աս ընելով՝ անոր
գլխուն վրայ կրակի կայծեր պի-
տի դիզես : Չարէն մի՛ յաղ-
թուիր , հապա բարիով յաղթէ՛
չարին" : Հռով. ԺԲ. 19-21 :

Յովհաննէս և իր քոյրը Մար-
թա մէկ դպրոց կ'երթային : Ի-
րենց խաղցած ժամանակը Ար-
ժուհին տեսաւ որ Յովհաննէս
բարկութեամբ մը Մարթային
երեսին զարկաւ : Մարթան
ձեռքը վերցնելով կ'ուզէր ինքն
ալ զարնել եղբօրը . աս բանը
տեսնելով վարժուհին՝ շուտ մը

ըսաւ , մի՛ զարներ , Մա՛րթա ,
երեսը պա՛գ : Եւ Մարթան
ձեռքը ետ քաշելով՝ անոր վիզը
պլլուեցաւ : Յովհաննէս շատ
զարմացաւ , և անմիջապէս
սկսեց լալ . ինչու որ իր քրոջն
ըրածը իր սիրտը կոտրեց , ու
շուտ մը անկէ ներում ինդրեց :

Ուստի երբոր մէկը մեզ փա-
սէ , զանիկայ բարիով յաղթելու
ենք . ինչու որ գրուած է թէ՛
“Չարութեան փոխարէն մէկուն
չարութիւն մի՛ հատուցանէք” :
Հռով. ԺԲ. 17 : “Չարութեան
փոխարէն հատուցանեմ՝ մի՛
ըսեր . Տէրո՛ջը սպասէ , ու անի-
կայ քեզ պիտի ազատէ” : Ե-
ռակ. Ի. 22 :

Հայհոյութիւն և անէճք :

“Տէրոջը քու Մատուծոյդ ա-
նունը պարապ տեղը բերանդ
չառնես . ինչու որ Տէրը՝ իր ա-
նունը պարապ տեղը բերան առ-
նողը՝ անմեղ պիտի չըսեպէ” :
Ելեց . Ե . 7 :

Հայհոյութիւն ընելը ահռելի
բան մըն է : Ո՛վ քեզ ստեղծեց :
Ո՛վ ողջ կը պահէ քեզ : Ո՛վ լե-
զու տուաւ քեզի : Ո՛վ խօսելու
կարողութիւն տուաւ քեզի : Ո՛վ
կը հագուեցնէ և կը կերակրէ
քեզ : Ո՛վ քու մարմինիդ մէջ
հոգի մը դրաւ : Ո՛վ իր որդին
խրկեց քու փրկիչդ ըլլալու հա-
մար : Որո՞ն աշխարհքին վրայ
կը բնակիս : Որո՞ն արեգակը
քու վրադ կը ծագի : Որո՞ն
օդը կը շնչես : Դուն գիտես՝ որ

ամէն ասոնք տուողը և ընողը
Մատուած է : Որչափ մեծ և
բարերար Մատուած մըն է : Սէր
է ան : Պարտաւոր չե՞ս սիրել
զանիկայ , շնորհակալ ըլլալ ան-
կէ և անոր կամքը կատարել :

Հայհոյութիւն ընողները
պէտք է յիշեն՝ որ Մատուած
իրենց ամէն ըսածը կը լսէ . և
թէ որ չապաշխարեն ու չը ձգեն ,
անշուշտ դժոխք պիտի խրկէ
զերենք :

“Ո՛վ որ իր հայրը ու մայրը
կ'անիծէ , անոր ճրագը մովթ
խաւարի մէջ պիտի մարի” : Ե-
ռակ . Ե . 20 :

“Չեղ հալածողները օրհնեցէք .
օրհնեցէք՝ ու մի՛ անիծէք” :
Հռով . ԺԲ . 14 : Եւ Յոր կ'ըսէ ,
“Լեզուիս ալ մեղք գործելու

Թող չտուի, անէծքով անոր
մեռնիլը ուզելով” : Յոր. Լ. 30 :

Մայրերը պէտք է գիտնան
Թէ իրենց տղաքները անիծելը
մեղք է. ասոր տեղը միշտ բարի
օրինակ ցուցնելու են իրենց
տղոցը Թէ՛ խօսքով ու Թէ՛
գործքով :

—
Սանանց խրատներ :

“Նոյնպէս ալ պառաւներուն
անանկ վարմունք ունենալ, ին-
տոր կը վայլէ սրբութեան, ո՛չ
բանսարկու ըլլալ, ո՛չ գինեմոլ,
հապա բարի խրատ տուող. որ
խրատեն նորահասակ կնիկները՝
էրիկնին սիրող, զաւակնին սի-
րող ըլլալ, խոհեմ, ողջախոհ,
տնաշէն, բարեգործ, իրենց է-
րիկներուն հնազանդ. որ չըլլայ

Թէ Եստուծոյ խօսքը հայհոյ-
ուի” : Տիտ. Բ. 3-5 :

“Իմաստուն կնիկները իրենց
տունը կը շինեն. բայց յիմար
կնիկը զանիկայ իր ձեռքովը կը
փլցնէ” : Եռակ. Ժ. 1 :

“Եղէկ է տանիքի մը անկիւնը
բնակիլ, քան Թէ կռուասէր
կնկան հետ մեծ տան մէջ” :
Եռակ. Ի. 24 :

“Տէրոջմէ վախցող կնիկը պի-
տի գովուի” : Եռակ. Լ. 30 :

Մայր մը՝ եթէ կ'ուզէ որ իր
տղաքը բարի ըլլան, ինքը անոնց
բարի վարք մը ցուցնելու է :
Բարի մայր մը՝ “Իր բերանը
իմաստութեամբ կը բանայ, և
իր լեզուին վրայ քաղցրութեան
օրէնք կայ” : Եռակ. Լ. 26 :

Պզտիկ աղջկան մը բարի որոշումները :

Աս աղջիկը իր վեց տարեկան հասակին մէջ մեռաւ : Իր մեռնելէն ետքը՝ մայրը անոր սնտուկին մէջ իր ձեռքովը գրուած թուղթ մը գտաւ , որուն վրայ աս որոշումները կային—

1. Երբոր առտուն արթննամ , շնորհակալ ըլլամ Աստուծոյ :

2. Միշտ հօրս ու մօրս հնազանդ ըլլալու պիտի ջանամ :

3. Իմ դասերս աղէկ սորվելու պիտի ջանամ :

4. Միշտ ջանամ որ չը բարկանամ , այլ սիրով ըլլամ :

5. Սէր ջապէս՝ պիտի ջանամ որ իբրեւ Աստուծոյ զաւակը բարի վարք մը ցուցնեմ :

Ամէն տղայ ու աղջիկ թո՛ղ օրինակ առնեն ասկէ , և յիշեն

թէ եթէ կ'ուզեն բարի ըլլալ՝ միշտ աղօթք ու ջանք պէտք է :

Ամէն մարդ ալ՝ թէ՛ մեծ և թէ՛ պզտիկ , գիտնալու են՝ թէ Աղօթք առանց ջանքի պարապ է , և ջանքը առանց աղօթքի :

“Տէրոջը աչքերը ամէն տեղ չարերը ու բարիները կը դիտեն” : Առակ . Ժ.Ե . 3 :

Անգամ մը մարդ մը խանութ մը գնացքիչ մը շաքար առնելու : Աշակերտին ըսաւ , թո՛վմաս , տէրդ հոս չէ , քիչ մը աւելի լեցո՛ւր : Բայց թո՛վմաս ծանրութեամբ մը անոր երեսը նայելով պատասխանեց թէ՛ “Ի՞նչ Տէր” Դէ՞ր ներկայ է” :

Թո՛վմասին Տէրը ամենատես Աստուածն էր : Ամէն

մարդ և ամէն պղտիկ՝ երբոր
Սատանայէն կը փորձուի, թո՛ղ
աս խօսքը յիշէ՝ թէ Ի՛նչ Տէրս Դէ՛ս
ներկայ է :

Թէպէտ պղտիկ տղայ մըն եմ,
Մէկ բան մը ես աղէկ գիտեմ.
Թէ իմ անունս Մատուած գիտէ,
Եւ ինք բրածըս կը գիտէ :

Թէ խաղամ ես և թէ գործեմ,
Տէրը գիտէ երբ մեղանչեմ.
Ինք իմ խօսքերս միշտ կը լսէ,
Եւ խորհուրդներս ալ կը փորձէ :

Օգուշութիւն ընել կուտար,
Թէ որ մեծ մարդ մը քովս ըլլար.
Զըլլայ որ ես զՄատուած մոռ-
նամ,
Այլ միշտ իր սուրբ աչքէն վախ-
նամ :

Երբ զիս փորձէ չարն Սատանայ,
Շուտ մը ըսեմ՝ Ետիս գնա՛.
Աղօթք ու ջանք ալ չը ձգեմ,
Եւ իմ Մատուածըս միշտ յիշեմ :

Տղայոց Ժուկալութեան ընկերութիւնը :

Մի՛ մօտենար, համը մի՛ առ-
ներ, մի՛ դպչեր

Օղի	Գինի	Ծխախոտ
Յքի	Աֆիոն	Քիթախոտ

Մենք ստորագրեալ տղաք-
ներս կ'ուխտենք՝ որ Այսուհետեւ
Մատուծոյ օգնութեամբը վերո-
յիշեալ ոգելից ըմպելիքներէն և
մեր կենացը վնասակար ու թիւ-
նալից բաներէն բոլորովին հե-
ռացընենք ինքզինքնիս : Եւ պի-
տի ջանանք որ ուրիշներն ալ

Համոզենք՝ թէ՛ մեծ և թէ՛
պզտիկ, որ իրենք ալ նոյն ուխ-
տը ընեն :

Ամէնքդ գիտէք՝ որ ծուռ ծառ
մը քանի որ պզտիկ է կրնայ դիւ-
րութեամբ շտակուիլ, բայց եր-
բոր մեծնայ դժուար է շտակը-
ւիլը : Այսպէս ալ տղոց բնու-
թիւնը և սովորութիւնները :

Վանուխ սկսելու է վնասակար
սովորութիւններէն ետ կենալ,
և բարի բաներու ձեռք զարնել :

Ար յուսանք՝ թէ՛ ամէն դպրո-
ցի տղաքներ վերոյիշեալ ընկե-
րութեան անդամ պիտի ըլլան :

Եւ ընկերութեան վերաբերեալ վայութիւններ Սուրբ
Գիրքէն :

Գինիի և անոր նման ըմպե-
լեաց համար :

“Գինին ծաղը ընող է, ու
ցքին կռիւ հանող, և ո՛վ որ ա-
սոնց անձնատուր կ’ըլլայ, իմաս-
տուն չըլլար” : Առակ . Ի . 1 :

“Որո՞նքն է վա՛յը . որո՞նքն է
ոհ՛ը . որո՞նքն են կռիւները .
որո՞նքն են տրտունջները . ո-
րո՞նքն են առանց պատճառի
վերքերը . որո՞նքն է աչաց կարմ-
րութիւնը : Գինիին քովը մնա-
ցողներուն, խառնած գինին
փնտռելու գացողներուն : Մի՛
նայիր գինիին կարմրութեանը՝
զաւաթին մէջ իր գոյնը ցուց-
նելուն՝ ու շտակ վաղելուն . Ա-
նիկայ ետքը օձի պէս կը խաճնէ,

ու քարբի պէս կը խայթէ” : Առակ . ԻԳ . 29-32 :

“Ո՛վ Ամուէլ՝ թագաւորնէրուն չվայեր, գինի խմելը թագաւորներուն չվայեր, և օղի խմելը իշխաններուն չվայեր . Չըլայ որ խմեն՝ ու օրէնքը մոռնան, և տառապեալներէն մէկուն դատաստանը ծռեն” : Առակ . ԼԱ . 4, 5 :

“Ա՛յ անոնց՝ որ առաւօտուն կանուխ կ'ելեն, ու ցքի խմելու ետեւէ կ'ըլան, և իրիկունն ալ կ'ուշանան, մինչև որ գինին իրենց գլուխը տաքցընէ : Ա՛յ անոնց՝ որ գինի խմելու զօրաւոր՝ ու ցքի խառնելու կտրիճ են” : Ես . Ե . 11, 22 :

Նոյն տարի Դեբարեմբալ բաներու համար քանի մը խօսքեր Սուրբ Գիրքէն :

“Անոնց ազատութիւն կը խոստանան, և իրենք ապականուածեան ծառաներ են . վասն զի ինչ բանէ որ մէկը յաղթուի, անոր ծառայ ալ կ'ըլլայ” : Բ . Գետ . Բ . 19 :

“Աղէկ է միտ չուտել, և գինի չխմել, ո՛չ ալ բան մը ընել, որով քու եղբայրդ կը գլորի՝ կամ կը գայթակղի՝ կամ կը տկարանայ” : Հռով . ԺԳ . 21 :

“Բայց իմ մարմինս կը ճնշեմ՝ ու կը նուաճեմ, որ չըլլայ թէ ուրիշներուն քարոզելէս ետեւս ինքս խոտելի գտնուիմ” : Ա Կորնթ . Թ . 27 :

“Արդ՝ թէ՛ ուտէք՝ թէ՛ խմէք՝ և թէ՛ ի՛նչ գործ որ ընէք, ամէն

բան Աստուծոյ փառքին համար
ըրէք: Գայթակղութեան պատ-
ճառ մի՛ ըլլաք, ո՛չ Հրէաներուն,
ոչ հեթանոսներուն և ոչ Աս-
տուծոյ եկեղեցիին: Ա Վորնթ .
Ժ . 31 , 32 :

Հատերը գուցէ պիտի հարց-
նեն՝ թէ վերոյիշեալ խօսքերը
յիշեալ նիւթերուն ի՞նչ վերա-
բերութիւն ունին:

Ար պատասխանենք՝ թէ Այն
բանը որ օգտակարութիւն չունի
և ինքնին վնասակար է, և որով
ստակ ու ժամանակ ալ կը վատ-
նուի, բնաւ վայելուչ չէ Քրիս-
տոնէին:

Իժիշկները կը վկայեն՝ թէ
ծխախոտը թիւնաւոր բան մըն
է: Առաջ զուարճութեան հա-
մար կ'սկսին խմել, բայց վերջը

անանկ գերի կ'ըլլան անոր՝ որ
կ'ըսեն՝ թէ “Անհար բան է
զանիկայ ձգելը”:

Ասոնց գործածութիւնը գայ-
թակղութիւն ալ կը պատճառէ:
Հայրերը իրենց տղոցը սաստիկ
կը պատուիրեն որ չը խմեն. բայց
իրենք քանի որ կը խմեն, տղաք-
ները կը համոզուին թէ մար-
դավայել բան մըն է, և ուստի
կ'սկսին գաղտուկ խմել, կամ
ծխախոտ և կամ զանիկայ գնե-
լու համար ստակ գողնալով. և
ասանկով գայթակղութիւն կը
պատճառի:

Ուստի տղաքները աս բանե-
րէն զգուշացնելու համար և
զանոնք ուղիղ սկզբունքներով
վարժեցնելու համար՝ աս ընկե-
րութիւնը կը հաստատենք:

“Եղէկ է որ ուխտ չընես, քան
թէ ուխտ ընես, ու չկատարես” :
Ժող . Ե . 5 :

Ի՞նչ է ճշմարիտ Քրիստոնեայ մը ըլլալ և երկինքին համար
պատրաստուիլ :

1 . Քրիստոսի հոգիին նման
հոգի մը ունենալ :

“Բայց դուք մարմինով չէք,
հապա հոգիով . թէ որ Եստու-
ծոյ Հոգին ձեր մէջը բնակած է .
իսկ թէ որ մէկը Քրիստոսի
Հոգին չունի, անիկայ անորը
չէ” : Հռով . Բ . 9 :

2 . Եմէն ատեն Նոր կամքը
փնտռել ու ընել :

“Նոյն որ իմ պատուէրներս կը
բռնէ՝ ու կը պահէ անոնք, անի-
կայ է զես սիրողը” : Յովհ .
ԺԴ . 21 :

“Թէ որ իմ պատուէրներս
պահէք, իմ սիրոյս մէջը պիտի
կենաք : Դուք իմ բարեկամներս
էք, թէ որ ընելու ըլլաք ի՛նչ
որ ես ձեզի կը պատուիրեմ” :
Յովհ . ԺԵ . 10 , 14 :

3 . Հին և ապականեալ սրտին
տեղը՝ նոր և մաքուր սիրտ մը
ունենալ :

“Ճշմարի՛տ ճշմարի՛տ կ'ըսեմ
քեզի, թէ որ մէկ մարդ մը նո-
բէն չծնանի, չկրնար Եստուծոյ
Թագաւորութիւնը տեսնել” :
Յովհ . Գ . 3 :

“Ուրեմն թէ որ մէկը Քրիս-
տոսի մէջ է, անիկայ նոր ստեղ-
ծուած մըն է . հիները անցաւ,
և ահա՛ ամէն բան նոր եղաւ” :
Բ Կորնթ . Ե . 17 :

4. Ամէն տեսակ մեղք ատել ու զանոնք ձգել :

“Եւ ամէն ո՛վ որ աս յոյսը անոր վրայ ունի, ինքզինքը կը մաքրէ, ինչպէս որ անիկայ մաքուր է: Ամէն ո՛վ որ անոր մէջը կը կենայ, մեղք չգործեր. (այսինքն կամենալով, կամ ուզելով): Եւ ան որ մեղք կը գործէ՝ Սատանայէն է” : Ա Յովհ. Գ. 3, 6, 8 :

5. Ո՛րչափ որ կարելի է՝ ամենուն բարիք ընել :

“Ուստի ո՛վ որ բարին ընելը գիտնայ՝ ու չընէ, ան մեղք է անոր” : Յակ. Գ. 17 :

6. Աստուծոյ խօսքը ճշմարտապէս սիրել, և զանիկայ կարգալ ու սրտերնուս մէջ պահել անոր ըսածները :

“Են որ Աստուծմէ է, Աստուծոյ խօսքերը մտիկ կ'ընէ. դուք անոր համար՝ մտիկ չէք ըներ, որ Աստուծմէ չէք” : Յովհ. Բ. 47 :

7. Ամէն մարդ անկեղծութեամբ սիրել, մինչև անգամ մեր թշնամիները. և ամենուն ներողամիտ ըլլալ :

“Մենք գիտենք որ մահէն կեանքի փոխուեցանք. ինչու որ եղբայրները կը սիրենք. ան որ եղբայրը չսիրեր, մահուան մէջ կը մնայ” : Ա Յովհ. Գ. 14 :

“Բայց ես ձեզի կ'ըսեմ. Սիրեցէ՛ք ձեր թշնամիները. օրհնեցէ՛ք ձեզ անիծողները. բարի՛րէք անոնց՝ որ ձեզ կ'ատեն, և աղօթք ըրէք անոնց համար՝ որ

ձեզ կը շարչորկեն ու կը հալածեն . Որ ձեր երկնաւոր Հօրը որդիքը ըլլաք . ինչու որ իր արեւը կը ծագեցընէ թէ՛ չարերուն և թէ՛ բարիներուն վրայ , և անձրև կը խրկէ թէ՛ արդարներուն և թէ՛ մեղաւորներուն վրայ” : Մատթ . Ե . 44 , 45 : “ Հապա թէ որ դուք չներէք մարդոց իրենց յանցանքները , ձեր Հայրն ալ ձեզի չի ներեր ձեր յանցանքները” : Մատթ . Զ . 15 :

8 . Աղօթքը սիրել , ու անդադար ընել :

“ Հապա ամէն բանի մէջ աղօթքով ու աղաչանքով , գոհութիւնով մէկտեղ ձեր խընդրուածքը Աստուծոյ յայտնի ըլլայ” : Փիլ . Դ . 6 :

9 . Փրկութեան համար միայն

Քրիստոսի ապաւինիլ և ո՛չ ուրիշ մէկու մը կամ բանի մը :

“ Ինչու որ Աստուած անանկ սիրեց աշխարհը մինչև որ իր միածին Որդին տուաւ . որ ամէն ո՛վ որ անոր հաւատայ՝ չկորսուի , հապա յաւիտենական կեանք ունենայ” : Յովհ . Գ . 16 :

“ Եւ ուրիշ մէկով մը փրկու թիւն չկայ . ինչու որ անկէ ՚ի զատ ուրիշ անուն մը չկայ երկինքին տակը մարդոց մէջ տրուած , որ անով կարող ըլլանք փրկուելու” : Գործ . Դ . 12 :

10 . Շնորհքով աճիլ :

“ Աս մասին վստահ ըլլալով՝ թէ ան որ ձեր մէջը բարի գործ մը սկսեց , մինչև Յիսուս Քրիստոսի օրը պիտի կատարէ” : Փիլ . Ե . 6 :

“Մինչև որ ամէնքս ալ հասնինք հաւատքին ու Մատուծոյ Որդին ճանչնալուն միաբանութեանը, կատարեալ մարդ ըլլալու, Քրիստոսի լման հասակին չափը ունենալու” : Նփես . Դ . 13 :

Բարի որոշումներ :

1 . Հիմա Տէրոջը օգնութեամբը կ'որոշեմ որ՝ Ճշմարիտ Քրիստոնեայ մը պիտի ըլլամ :

2 . Իմ չար ընթացքս ձգելով՝ այսուհետև Մատուծոյ պիտի հնազանդիմ :

3 . Ամէն օր աղօթքով սկսիմ որ Տէրը օգնէ ինծի, և իր Սուրբ Հոգին պարգևէ՝ որ կարող ըլլամ նեղ ճամբուն մէջ քայլել :

4 . Սուրբ Գիրքը իմ կենացս

Մշակուածը պիտի ընեմ, և ամէն օր աղօթքով կարգամ զանիկայ :

5 . Տէրոջը օգնութեամբը ամէն օր պիտի ջանամ՝ որ իմ բնութիւնս և չար կիրքերս յաղթեմ :

6. Պիտի ջանամ որ իմ գործերս՝ ի՛նչ որ ըլլայ, Տէրոջը հաճելի եղածին պէս ընեմ:

7. Ամէն իրիկուն՝ նոյն օրուան բրաճներս միտքս բերելով անձնաքննութիւն ընեմ. և պակտութիւններուս համար Աստուծոյ ներում խնդրեմ, և օգնութիւն ալ որ նորէն ուխտազանց չը գտնուիմ:

8. Ա՛որոշեմ՝ որքնաւ մէկ բան մը չընեմ, որուն համար խղճմբտանքս կը վկայէ՝ թէ Աղէկ չէ՛: Աս ալ կանոն մը ըլլայ ինծի՝ որ երբ գործի մը վրայ տարակուսիմ, չընեմ ան գործը:

9. Ա՛որոշեմ՝ որ երբէք ան գործը չընեմ, որուն համար չեմ կրնար Աստուծոյ օգնութիւնը խնդրել:

10. Ա՛որոշեմ՝ որ թէ՛ տունը և թէ՛ դուրսերը բարի օրինակ ցուցնեմ: Խոնարհութեամբ, հեղութեամբ և քաղցրութեամբ վարուիմ ամենուն հետ՝ ամէնը պատուելով:

Ա՛յլ երջապէս՝ կ՛որոշեմ որ
 Ի՛նչ որ ճշմարտութիւնով է,
 Ի՛նչ որ պարկեշտութիւնով է,
 Ի՛նչ որ արդարութիւնով է,
 Ի՛նչ որ մաքրութիւնով է,
 Ի՛նչ որ սիրով է,
 ան բաներուն ետեւէն միշտ ըլլամ, որ ասանկով զԱստուծոյ փառաւորեմ:

Սիրելի ընթերցող, կը յուսանք՝ թէ աս գրքոյկը լմացընելով անանկ կէտի մը հասած ես, որ կարող պիտի ըլլաս Սուրբ Գիրքը կարդալու. որ անիկայ

է միայն կենաց Աղբիւրը : Պօ-
ղոս առաքեալ Տիմոթէոսին
գրեց՝ թէ « Քու մանկութենէդ
'ի վեր սուրբ գիրքերը գիտես ,
որոնք կրնան իմաստուն ընել
քեզ փրկուելու՝ Քրիստոս Յի-
սուսի վրայ եղած հաւատքովը :
Բոլոր գիրքը Աստուծոյ շունչն
է , և օգտակար է սորվեցընելու ,
յանդիմանելու , շետկելու , ու
արդարութեան խրատելու հա-
մար . Որ Աստուծոյ մարդը կա-
տարեալ ըլլայ՝ ամէն բարի գործ-
քերու պատրաստուած » : ԲՏԻմ.
Գ. 15-17 : Եւ Քրիստոս ալ ը-
սաւ , « Գիրքերը քննեցէ՛ք . ին-
չու որ դուք անոնցմով կը սեպէք
յաւիտենական կեանքը ունենալ .
և բուն անոնք են որ ինծի հա-
մար կը վկայեն » : Յօհ . Ե . 39 :

Մենք չենք ձգեր սուրբ Գիրքը ,
Աստուածաշունչ մատեանն .
Քանզի մանկանց է առաջնորդ ,
Ծերոց ալ գաւազան :
Սանթեղ է ան . լոյս փառաւոր
Առտայ մեր մութ ճամբուն .
Ար ցուցնէ փառք երկնաւոր
Բնակարան սիրուն :

Մենք չենք ձգեր Սուրբ
Գիրքը ,
Աստուածաշունչ մատեանն .
Քանզի մանկանց է առաջ-
նորդ ,
Ծերոց ալ գաւազան :

Մենք չենք ձգեր սուրբ Գիրքը ,
Քանզի միայն անկէ
Երկնից ճամբան կրնանք գտ-
նել ,
Փախչել ալ դժոխքէ :

Մնոր մէջ կը կարդանք թէ ո՛վ
 Իջաւ հոս երկինքէն՝
 Որ իր արիւնը թափելով
 Մեզ ազատէ մեղքէն :

Մենք չենք ձգեր Սուրբ
 Գիրքը

Աստուածաշունչ մատենան .
 Քանզի մանկանց է առաջ-
 նորդ ,
 Ծերոց ալ գաւազան :

Սիրելի լնթեցող, աս Բանալին միջոցովը ահա Սուրբ
 Գիրքը առջևդ բացուած կը տեսնես : Ե՛ր ու կարդա :

Աս ցանկերուն համառօտութիւնները սորվելով կարող կ'ըլ-
 լաս զանիկայ ասելի դիւրութեամբ քննելու :

ԳԻՐԻ

Օձ . Օձնդոց	ա . բ . մն . Սնացորդաց
ԵԼ . Եփց	Եգլ . Եգլասայ
ՂԼ . ՂԼտացւոց	Կէեմ . Կէեմալ
Թու . Թուոց	Եսթեր . Եսթերայ
Ի . օր . Երկրորդ Օրինաց	Յոբ . Յոբայ
Յես . Յեսուայ	Սաղ . Սաղմոսաց
Պատ . Պատաւորաց	Եռակ . Եռակաց
Հռութ . Հռութայ	Ժող . Ժողովուրդի
ա . բ . գ . դ . թագ . Թաւ . Երգ . Երգ Երկոց	գաւորաց

ՄԵՐԳԵՐԻՆԻՍԻՒԹԻՒՆ

Ես . Եսայեայ	Յովն . Յովնանու
Երեմ . Երեմիայ	Միք . Միքիայ
Ողբ . Ողբ Երեմիայ	Կաւ . Կաւումայ
Եզեկ . Եզեկիելի	Եմ . Եմալումայ
Դան . Դանիելի	Սոփ . Սոփոնիայ
Ուս . Ուսեայ	Ենգ . Ենգեայ
Յովսէ . Յովսէլայ	Օւաք . Օւաքարիայ
Եմով . Եմովայ	Սաղ . Սաղաքիայ
Երգ . Երգիւ	

ԵԻՆՏԵՐՆ

Սատ . Սատթէոսի

Յօհ . Յովհաննու

Սար . Սարկոսի

Գոր . Գործք Առաքելաց

Ղու . Ղուկասու

ԹՈՒՂԹ ՊՕՂՈՍԻ ԵԹԵՐԵԼՈՅՆ

Հռով . Հռովմայեցիս

ա . բ . թեա . թանաղոնիկեցիս

ա . բ . կոր . Կորնթացիս

ա . բ . տիմ . Տիմոթէոս

Գաղ . Գաղատացիս

Տիտ . Տիտոս

Եփես . Եփեսացիս

Փիլիմ . Փիլիմոն

Փիլ . Փիլիպպեցիս

Եբր . Եբրայեցիս

Աղ . Կողոսացիս

ԹՈՒՂԹ ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԵՆՆ

Յակ . Յակոբու

Յուդ . Յուդայի

ա . բ . Պետ . Պետրոսի

Յայտ . Յայտնութիւն Յով

ա . բ . գ . Յօհ . Յովհաննու

Հաննու

ՎԵՐԹ

ՄԻ Հայագիտական գրադարան

MAL037821

